

Forns romans de Boades

Castellgalí

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Boades. Cal Roc.
Emplaçament Camp davant de cal Roc, al costat del camí de la fàbrica dels Carbons

Coordenades:

Latitud: 41.68782
Longitud: 1.85946
UTM Est (X): 405082
UTM Nord (Y): 4615745

Classificació

Número de fitxa 08061-9
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Antic Ibèric Romà
Segle -III/V
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Actualment es troben tapats i no són visibles.
Protecció Inexistent
Número inventari CCAA nº I01474.

Generalitat i altres inventaris

Accés Sense accés
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 004A00027

Fitxes associades:

[Torre del Breny](#)
[Sitges ibèriques de Boades](#)

Autoria de la fitxa Cortés Elía, Maria del Agua
Data de registre de la fitxa: dj., 16/03/2006 - 01:00

Descripció

Es van iniciar unes prospeccions l'any 1984 per tal de buscar un forn que havia excavat mossèn Santamaria els anys trenta i considerat ibèric. Una campanya d'excavacions feta l'any 1985 dirigida per Antoni Daura i Dolors Pardo va posar a la llum els dos forns de terrissaire que constitueixen un dels elements arqueològics més interessants de la vil·la de Boades. Els forns es troben a un centenar de metres cap al nord, davant de cal Roc. Un és de mida petita i planta circular, de 1,68m de diàmetre; conserva la boca i l'arc de mig punt fet amb maons. L'altre, més gran, de planta rectangular (6x5,75m) conservava els pilars i l'arrencada dels arcs. Es desconeix el tipus de materials ceràmics que es coïen.

Història

Jaciment compost per dos forns de terrissaire que conformen una unitat productiva de gran interès. El primer que va aparèixer és de planta circular de 168cm diàmetre. Fet amb maó revestit amb argamassa, essent la terra que l'envolta vermella i cremada. La boca o praefurnium d'accés a la fogaina presenta la particularitat de ser feta amb un arc de mig punt fet amb teules. En eixamplar el sondeig aparegué un altre forn, molt més gran i d'estructura més complexa. La seva planta és rectangular i conservava encara 18 pilastres que formaven sis parelles d'arcs (ara desapareguts però ben intuïbles) que devien sostenir l'engraellat superior, ara perdut, com en el cas de l'altre forn. Amida 6m per 5,75m i entre la cambra de foc i la paret externa hi havia un espai de 45cm que devia tenir la finalitat d'impedir el contacte directe amb les flames i evitar d'aquesta manera la gran escalfor produïda. El material constructiu de les pilastres era de toves cuites directament al sol i utilitzant la palla com a desgreixant. Aquest forn es trobava més espoliat que l'altre. En els dos casos es va poder recuperar bon nombre de material ceràmic, corresponent a peces comunes de cuina probablement fabricades allà mateix. A Boades es va establir una comunitat humana ja al segle VI aC. Es tracta d'un poblat o assentament rural a una zona plana al costat del riu, amb una fase d'ocupació ibèrica (VI-IaC) de la que l'exponent principal són les sitges. La seva localització privilegiada devia afavorir els contactes comercials a la zona. Posteriorment s'emplaça una vil·la d'època romana imperial que probablement aprofita una estructura agrícola indígena anterior (segona meitat segle I aC) i que és la millor vil·la romana de la comarca i la que més exhaustivament s'ha estudiat. La vil·la es va convertir en una gran propietat durant l'Alt Imperi, època de màxima esplendor. Desconeixem de quina manera es va passar d'aquest habitatge en una vil·la a una petita agrupació de cases que ja tenim documentades al segle XIV i que semblen mantenir una continuïtat fins a l'actualitat.

Bibliografia

Daura, A.; Galobart, J.; Pardo, D. (1987). El jaciment ibero-romà de Boades (Castellgalí-Bages). Manresa.
Daura, A.; Galobart, J.; Piñero, J. (1995). L'arqueologia al Bages. Manresa. Centre d'Estudis del Bages.
Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya. Generalitat de Catalunya. Fitxa nº I01474, any 1988.

